

251

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 18 grudnia 1986 r.

o planie kredytowym, bilansie pieniężnych przychodów i wydatków ludności i założeniach polityki pieniężno-kredytowej na rok 1987.

§ 1. Uchwala się plan kredytowy i bilans pieniężnych przychodów i wydatków ludności oraz założenia polityki pieniężno-kredytowej na rok 1987, stanowiące załączniki nr 1—3.

§ 2. Działalność banków powinna mieć na celu przywracanie równowagi gospodarczej i umacnianie pieniądza, przebudowę strukturalną gospodarki oraz podwyższenie społecznej i jednostkowej efektywności gospodarowania. Celem tym należy podporządkować politykę emisji i obiegu pieniężnego, politykę oszczędnościową, depozytową i kredytową oraz politykę walutową i kursową, a także zasady i tryb rozliczeń pieniężnych między jednostkami gospodarczymi.

§ 3. W celu przezwyciężenia tendencji inflacyjnych i zwiększania roli pieniądza w gospodarce polityka pieniężno-kredytowa powinna zapobiegać nadmiernej emisji pieniądza. Podaż pieniądza i wielkość kredytów powinny być ściśle uzależnione od kształtowania się ekonomicznie uzasadnionych zasobów. W zależności od kształtowania się uzasadnionego ekonomicznie pokrycia banki zwiększą bądź ograniczą wielkość udzielanych kredytów w stosunku do wielkości ustalonej w planie kredytowym.

§ 4. Należy rozwijać i umacniać partnerski charakter stosunków między bankami a przedsiębiorstwami zgodnie z zasadami reformy gospodarczej. Służyć to powinno pozytywnym przemianom w strukturze działalności gospodarczej i egzekwowaniu przez banki rygorów wysokiej efektywności gospodarowania w przedsiębiorstwach. W szczególności różnicowane powinny być warunki dostępności do kredytu, w zależności od poziomu i trwałości zdolności kredytowej oraz perspektywy rozwojowej przedsiębiorstwa.

§ 5. Priorytety polityki kredytowej w sferze inwestycji powinny być ściśle zharmonizowane z założeniami strukturalnymi i kierunkami inwestowania określonymi w narodowym planie społeczno-gospodarczym na lata 1986—1990. Równoległym zadaniem banków jest oddziaływanie na podwyższenie sprawności procesu inwestycyjnego.

§ 6. Banki mogą kredytować inwestycje centralne do wysokości globalnych nakładów ustalonych w centralnym planie rocznym dla tej kategorii inwestycji z uwzględnieniem ustalonych źródeł ich finansowania. Banki będą udzielać kredytów na finansowanie inwestycji centralnych wyłącznie do wysokości wynikającej z możliwości ich spłaty przez inwestora z funduszu rozwoju.

§ 7. W celu wzmocnienia spójności polityki pieniężno-kredytowej i zapewnienia pełnej zgodności działania systemu bankowego z planem kredytowym i założeniami polityki pieniężno-kredytowej Prezes Narodowego Banku Polskiego dostosuje odpowiednio politykę kredytu refinansowego wraz z jego oprocentowaniem oraz — w razie potrzeby — wprowadzi system obligatoryjnych rezerw i depozytów w stosunku do innych banków.

§ 8. Prezes Narodowego Banku Polskiego będzie przedstawiał Sejmowi informacje o zagrożeniach w realizacji planu kredytowego i bilansu pieniężnych przychodów i wydatków ludności oraz założeń polityki pieniężno-kredytowej wraz z odpowiednimi wnioskami.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1987 r.

Marszałek Sejmu: R. Malinowski

Załącznik nr 1 do uchwały Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 18 grudnia 1986 r. (poz. 251)

PLAN KREDYTOWY NA 1987 r.

Aktywa	Stan w dniu 31.12.1985 r.	Planowany przyrost w 1986 r.	Przewidywany przyrost w 1986 r.	Przewidywany stan w dniu 31.12.1986 r.		Planowany przyrost w 1987 r.	Planowany stan w dniu 31.12.1987 r.	
	w miliardach złotych				31.12.1985 = 100	w miliardach złotych		31.12.1986 = 100
	1	2	3	4	5	6	7	8
I. Kredyty dla gospodarki uspołecznionej	5.291,1	850,0	1.100,0	6.391,1	120,8	1.045,0	7.436,1	116,4
1) obrotowe	2.703,6	360,0	580,0	3.283,6	121,5	450,0	3.733,6	113,7
2) inwestycyjne dla organizacji gospodarczych	1.861,5	320,0	340,0	2.201,5	118,3	405,0	2.606,5	118,4
— na inwestycje centralne	881,4	260,0	260,0	1.141,4	129,5	245,0	1.386,4	121,5
— na inwestycje przedsiębiorstw	980,1	60,0	80,0	1.060,1	108,2	160,0	1.220,1	115,1
3) na inwestycje spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego	726,0	170,0	180,0	906,0	124,8	190,0	1.096,0	121,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
II. Kredyty dla gospodarki nie uspołecznionej	259,3	55,3	59,2	318,5	122,8	74,9	393,4	123,5
1) obrotowe dla indywidualnych gospodarstw rolnych	47,9	1,4	1,3	49,2	102,7	3,7	52,9	107,5
2) inwestycyjne dla indywidualnych gospodarstw rolnych	118,7	24,5	27,5	146,2	123,2	32,5	178,7	122,2
3) obrotowe i inwestycyjne dla pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej	19,8	5,9	6,8	26,6	131,3	7,2	33,3	127,1
4) na budownictwo mieszkaniowe dla indywidualnych rolników i pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej	72,9	23,5	23,6	96,5	132,4	31,5	123,0	132,6
III. Kredyty dla gospodarstw domowych	202,5	52,5	48,9	251,4	124,1	83,2	334,6	133,1
1) na zakupy ratalne towarów i usług	94,2	13,5	12,6	106,8	113,4	32,2	139,0	130,1
2) na indywidualne budownictwo mieszkaniowe	104,4	34,9	32,3	136,7	130,9	47,0	133,7	134,4
3) pożyczki gotówkowe	3,9	4,1	4,0	7,9	202,6	4,0	11,9	150,6
IV. Razem kredyty	5.752,9	957,8	1.208,1	6.961,0	121,0	1.203,1	8.164,1	117,3
V. Kredyty bankowe na finansowanie niedoboru budżetu państwa	590,7	151,0	150,0	740,7	125,4	—	740,7	100,0
VI. Inne aktywa	765,9	30,0	247,2	1.013,1	132,3	69,9	1.083,0	106,9
w tym: kredyt na finansowanie udziału w Międzynarodowym Funduszu Walutowym	—	—	145,0	145,0	x	—	145,0	100,0
VII. Różnice kursowe z przeliczeń kursu walut obcych	2.278,5	—	1.695,0	3.973,5	174,4	—	3.973,5	100,0
O g ó l e m	9.388,0	1.138,8	3.300,3	12.688,3	135,2	1.273,0	13.961,3	110,0

P a s y w a	Stan w dniu 31.12. 1985 r.	Planowa-ny przyrost w 1986 r.	Przewidywany przyrost w 1986 r.	Przewidywany stan w dniu 31.12.1986 r.		Planowa-ny przyrost w 1987 r.	Planowany stan w dniu 31.12.1987 r.	
	w miliardach złotych				31.12.1985 = 100	w miliardach złotych		31.12.1986 = 100
	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Środki przedsiębiorstw i organizacji gospodarczych¹⁾	1.148,9	420,0	185,0	1.333,9	116,1	290,0	1.623,9	121,7
1) rachunki środków funduszy specjalnych	394,0	200,0	110,0	504,0	127,9	120,0	624,0	123,8
2) rachunki środków na inwestycje i kapitalne remonty	161,6	40,0	40,0	204,6	124,3	55,0	259,6	126,9
3) rachunki rozliczeniowe i bieżące	480,8	130,0	50,0	530,8	110,4	95,0	625,8	117,9
4) rachunki lokat terminowych	109,5	—	-15,0	94,5	86,3	20,0	114,5	121,2
II. Środki na rachunkach jednostek budżetowych¹⁾	520,7	—	310,0	830,7	159,5	300,0	1.130,7	136,1
w tym: środki funduszy specjalnych	432,0	—	228,0	630,0	156,7	210,0	840,0	133,3
III. Środki na rachunkach budżetu państwa	270,5	40,0	83,0	353,5	130,7	—	353,5	100,0
IV. Środki instytucji finansowych	345,6	52,8	53,0	398,6	115,3	58,0	456,6	114,6
1) lokaty Państwowego Zakładu Ubezpieczeń	103,7	21,0	21,0	129,7	119,3	25,0	154,7	119,3
2) fundusze zasadnicze banków	104,0	29,5	29,5	133,5	128,4	30,0	163,5	122,5
3) inne fundusze i środki banków	132,9	2,3	2,5	135,4	101,9	3,0	138,4	102,2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
V. Rachunki operacji zagranicznych w tym: rachunki walutowe	1.532,9 303,0	50,6	-60,7 120,0	1.472,2 423,0	96,0 139,6	-105,0 60,0	1.367,2 483,0	92,9 114,2
VI. Rozrachunki międzybankowe i międzyod- działowe	361,3	30,0	30,0	-391,3	108,3	50,0	441,3	112,8
VII. Wkłady oszczędnościowe i rachunki bie- żące ludności w tym: oszczędnościowe wkłady termi- nowe	1.709,4 778,0	210,0 120,0	390,0 200,0	2.099,4 978,0	122,8 125,7	320,0 190,6	2.419,4 1.168,0	115,2 119,4
VIII. Emisja pieniądza gotówkowego w tym: zasoby gotówkowe ludności	1.030,7 942,8	150,0 140,0	220,0 210,0	1.250,7 1.152,8	121,3 122,3	170,0 160,0	1.420,7 1.312,8	113,6 113,9
IX. Inne pasywa	189,5	51,0	250,0	439,5	231,9	40,0	479,5	109,1
X. Lokata Międzynarodowego Funduszu Walutowego	—	—	145,0	145,0	x	—	145,0	100,0
XI. Różnice kursowe z przeliczeń kursu walut obcych	2.278,5	—	1.695,0	3.973,5	174,4	—	3.973,5	100,0
XII. Kwota nie zbilansowana	—	134,4	—	—	—	150,0	150,0	x
O g ó ł e m	9.388,0	1.138,8	3.300,3	12.688,3	135,2	1.273,0	13.961,3	110,0

¹⁾ Środki na tych rachunkach były ujęte w planie na 1986 r. łącznie ze środkami w części I. Łączny, przewidywany przyrost tych środków (część I + część II) wynosi 495,0 mld zł (planowany 420,0 mld zł), a jego dynamika 129,6%.

Załącznik nr 2 do uchwały Sejmu
Polskiej Rzeczypospolitej - Ludowej
z dnia 18 grudnia 1986 r. (poz. 251)

BILANS PIENIĘŻNYCH PRZYCHODÓW I WYDATKÓW LUDNOŚCI NA 1987 r.

Wyszczególnienie	1985	1986		1987	1985	1986	1987
	wyko- nanie	plan	przewi- dywane wyko- nanie	plan	wyko- nanie	przewi- dywane wyko- nanie	plan
	w miliardach złotych				rok poprzedzający = 100		
1	2	3	4	5	6	7	8
PRZYCHODY							
1. Wynagrodzenia za pracę	3.089	3.500	3.720	4.305	119,2	120,4	115,7
2. Świadczenia społeczne	1.000	1.260	1.248	1.620	113,2	124,8	129,8
3. Odszkodowania, odsetki od wkładów i inne transfery	384	260	290	340	224,1	75,5	117,2
4. Kredyty udzielone	208	255	256	336	117,2	123,1	131,3
5. Przychody ze sprzedaży produktów rolniczych	952	1.020	1.130	1.300	118,6	118,7	115,0
6. Przychody gospodarki pozarolniczej nie uspołecznionej	444	550	625	830	165,2	140,8	132,8
7. Pozostałe przychody	314	340	372	439	125,2	118,5	118,0
O g ó ł e m	6.391	7.185	7.641	9.170	124,4	119,6	120,0

	2	3	4	5	6	7	8
WYDATKI							
1. Fundusz nabywczy na zakup towarów i usług	5.241 ^{a)}	6.190	6.385 ^{a)}	7.905	117,9	121,8	123,8
2. Podatki i opłaty	262	332	358	430	135,9	136,6	120,1
3. Kredyty spłacone	119	145	146	176	120,3	122,7	120,5
4. Pozostałe wydatki	143	163	152	179	117,1	106,3	117,8
Wydatki razem	5.765	6.835	7.041	8.690	118,8	122,1	123,4
5. Zmiany stanów zasobów pieniężnych	626 ^{b)}	350	600 ^{b)}	480			
z tego:							
— wkładów oszczędnościowych	448	210	390	320			
— gotówki	178	140	210	160			
Ogółem	6.391	7.185	7.641	9.170	124,4	119,6	120,0
STOPIEŃ ZBILANSOWANIA RYNKU							
1. Fundusz nabywczy na zakup towarów i usług	5.391	6.190	6.585	7.905	120,2	122,1	120,0
2. Podaż towarów i usług na zaopatrzenie ludności	5.241	6.090	6.385	7.685	117,9	121,8	120,4
a) towary	4.575	5.310	5.580	6.620	117,2	122,0	118,6
b) usługi	666	780	805	1.065	122,7	120,9	132,3
3. Niedobór (luka inflacyjna)	-150	-100	-200	-220	×	×	×
WSKAŹNIK TWORZENIA ZASOBÓW PIENIĘŻNYCH							
	10,42 ^{b)}	5,21	8,40 ^{b)}	5,60 ^{a)}	×	×	×

a) zakup towarów i usług

b) wraz z luką inflacyjną

Załącznik nr 3 do uchwały Sejmu
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
z dnia 18 grudnia 1986 r. (poz. 251)

ZAŁOŻENIA POLITYKI PIENIĘŻNO-KREDYTOWEJ NA 1987 r.

Podstawowym zadaniem polityki pieniężno-kredytowej banków w 1987 r. będzie współtworzenie warunków i wspieranie realizacji strategicznych celów określonych w narodowym planie społeczno-gospodarczym na lata 1986—1990, a w szczególności:

- 1) przywracanie ogólnej równowagi ekonomicznej i umacnianie pieniądza,
- 2) przyspieszenie zmian strukturalnych w gospodarce,
- 3) stymulowanie poprawy efektywności gospodarowania.

Zadania te realizowane będą poprzez odpowiednie kształtowanie podaży pieniądza oraz aktywną politykę depozytową i kredytową.

I. Przywracanie równowagi i umacnienie pieniądza

1. Podstawą działalności kredytowej banków jest plan kredytowy. Banki zwiększą lub ograniczą rozmiary kredytów w stosunku do ustalonych w planie kredyto-

wym w zależności od kształtowania się uzasadnionego ekonomicznie pokrycia.

2. W polityce kreacji pieniądza banki powinny kierować się zasadą, że dynamika przyrostu podaży pieniądza w systemie bankowym nie może przekraczać tempa wzrostu dochodu narodowego podzielonego, z uwzględnieniem planowanego wzrostu cen.

3. Zaleca się bankom prowadzenie działalności zmierzającej do likwidacji niedoboru planu kredytowego na gruncie mobilizacji zdrowych ekonomicznie zasobów pieniądza oraz konsekwentnego przestrzegania rygorów efektywnego kredytowania.

4. Dopuszcza się kredytowanie przejściowych potrzeb budżetu państwa, wynikających z braku synchronizacji w ciągu roku pomiędzy bieżącymi wydatkami i dochodami. Prezes Narodowego Banku Polskiego będzie w razie potrzeby informował właściwą komisję sejmową o kształtowaniu się sytuacji w tym zakresie.

II. Wspieranie przemian strukturalnych w gospodarce

5. Banki będą inspirować i aktywnie wspierać działania jednostek gospodarczych, zmierzające do zwiększenia zdolności eksportowej gospodarki. W szczególności dla inwestycji proeksportowych zapewnione będą ułatwienia w dostępie do kredytu, preferencyjne terminy spłaty oraz ulgowa stopa oprocentowania.

6. Polityka kredytowa banków naceLOWANA będzie na podejmowanie przedsięwzięć i realizację zadań inwestycyjnych związanych z:

- 1) wdrażaniem postępu naukowo-technicznego, modernizacją i unowocześnianiem procesów wytwórczych, prowadzących do istotnego wzrostu wydajności pracy;
- 2) obniżeniem materiałochłonności, paliwo- i energochłonności produkcji oraz pełniejszym wykorzystaniem krajowej bazy surowcowej, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania surowców lokalnych, wtórnych i odpadowych;
- 3) rozwojem produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego.

7. Działalność banków wspierać będzie rozwój usług i drobnej wytwórczości, a zwłaszcza bazującej na wykorzystaniu lokalnych zasobów surowcowych i ukierunkowanej na wytwarzanie dóbr i usług rynkowych o istotnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb ludności.

8. Polityka kredytowa banków wspierać będzie realizację programów inwestycyjnych i inicjatyw mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz podwyższenie poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy.

9. Stymulowaniu przemian strukturalnych służyć będzie również aktywne i konsekwentne wykorzystywanie przez banki uprawnień wynikających z ustawy o poprawie gospodarki przedsiębiorstwa państwowego oraz o jego upadłości. W stosunkach z przedsiębiorstwami rozwijać należy inspiratorskie i organizatorskie funkcje banków w celu stymulowania efektywniejszego wykorzystania czynników wytwórczych i lepszego dostosowania profilu produkcji do potrzeb.

III. Oddziaływanie na poprawę gospodarki przedsiębiorstw

10. Politykę kredytową banków w stosunku do przedsiębiorstw należy konsekwentnie uzależniać od kształtowania się ich zdolności kredytowej. Niezbędne jest dalsze rozwinięcie i konkretyzacja kategorii „zdolność kredytowa przedsiębiorstwa” w kierunku pełniejszego uwzględnienia czynników określających efektywność gospodarowania w przedsiębiorstwie. Niezbędne jest również zapewnienie wysokiej dyscypliny płatniczej oraz odpowiedniej troski przedsiębiorstw o prawidłowy stan rozliczeń. Okoliczności te powinny być brane pod uwagę przy formułowaniu warunków umowy o kredyt.

11. Jako generalną zasadę przyjmuje się, że banki oferują przedsiębiorstwom kredyt na warunkach uwzględniających w szczególności takie kryteria, jak: — podział zysku w przedsiębiorstwie i zapewnienie zdolności kredy-

towej na dalszą metę; — tworzenie warunków dla umocnienia samofinansowania poprzez zapewnienie odpowiedniego wzrostu udziału funduszy własnych w finansowaniu zasobów.

12. Przedsiębiorstwom posiadającym trwałą zdolność kredytową, znajdującą oparcie w wysokiej efektywności gospodarowania, wykazującym jednocześnie odpowiednią troskę o osiągnięcie i utrzymanie wysokiego stopnia samofinansowania, a także o zapewnienie warunków dla przyszłego rozwoju, banki oferować będą preferencyjne warunki dostępności do kredytów.

13. Przedsiębiorstwom o wątpliwej bądź chwiejnej zdolności kredytowej banki mogą udzielać kredytu tylko do wysokości, uwzględniającej zaangażowanie w finansowaniu działalności eksploatacyjnej okresowo wolnych środków funduszy celowych i przewidywanych stanów prawidłowych zobowiązań.

14. Przedsiębiorstwa nie mające zdolności kredytowej mogą korzystać z kredytu wyłącznie na warunkach i w trybie przewidzianych w przepisach o uzdrawianiu gospodarki przedsiębiorstw.

15. Banki powinny rozwijać i pogłębiać analizę i ocenę sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw i możliwie najwcześniej reagować na ewentualność zamknięcia przez kredytobiorcę rocznej działalności ze stratą i — odpowiednio do skali zagrożenia jego zdolności do spłaty kredytu — stopniować swoją reakcję.

16. Banki będą udzielać kredytów na finansowanie inwestycji przedsiębiorstw do wysokości, wynikającej z możliwości spłaty w okresie nie dłuższym od okresu ekonomicznie uzasadnionej eksploatacji. Kredyty udzielane na finansowanie inwestycji w kompleksie żywnościowym, przemyśle wydobywczym i energetyce, mogą być spłacane w okresie dłuższym, lecz nie przekraczającym okresu amortyzacji. Pierwszeństwo w dostępności do kredytu przysługiwać będzie inwestycjom o krótkim okresie realizacji i zwrotu kredytu, ukierunkowanym na przebudowę strukturalną gospodarki.

17. Banki nie będą udzielać kredytów na nowe inwestycje jednostkom realizującym przewlekłe i niegospodarnie podjęte wcześniej programy inwestycyjne. Banki nie będą udzielać kredytów obrotowych na finansowanie tej części potrzeb kredytowych ze strony przedsiębiorstw budowlano-montażowych, która wynika z dekoncentracji prowadzonych robót i niedotrzymania umownych terminów ich zakończenia.

18. Banki będą udzielać kredytów jednostkom handlu rynkowego tylko na finansowanie zasobów towarów odpowiadających potrzebom rynku. Banki zmniejszać będą zakres i skalę kredytowania w odniesieniu do tych jednostek handlowych, które nie będą w sposób skuteczny zagospodarowywały ujawnionych zasobów nieprawidłowych bądź dopuszczają do ich wzrostu.

19. Jednostkom drobnej wytwórczości zapewnione zostaną ułatwienia w dostępie do kredytu na finansowanie działalności związanej z produkcją rynkową i eksportową, usługami bytowymi, produkcją materiałów budowlanych z surowców lokalnych, zagospodarowaniem surowców wtórnych i odpadowych, produkcją nakładczą. Banki będą różnicować warunki kredytowania jednostek drob-

nej wytwórczości na podobnych zasadach, jak określone zostało to w punktach od 10 do 14.

20. Banki utrzymają w 1987 r. obowiązującą dotychczas podstawową stopę oprocentowania kredytów, prowadząc jednocześnie aktywną politykę w zakresie oprocentowania o charakterze preferencyjnym w odniesieniu do szczególnych rodzajów kredytów. Polityka oprocentowania pieniężnych lokat przedsiębiorstw powinna być ukierunkowana na zwiększenie udziału lokat długoterminowych w strukturze środków na rachunkach bankowych.

IV. Kredytowanie potrzeb ludności

21. Banki będą udzielać kredytu na finansowanie spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego w wysokości uwzględniającej koszty standardowe. Polityka kredytowa banków w tej dziedzinie powinna zmierzać w kierunku udziału środków własnych ludności w finansowaniu budownictwa oraz w kierunku przeciwdziałania nieuzasadnionemu zwiększaniu kosztów.

22. Rozszerzając zakres kredytowania jednorodzinnego budownictwa mieszkaniowego, banki będą udzielać w pierwszej kolejności kredytu na tanie i oszczędne budynki realizowane przy zwiększonym udziale środków własnych ludności.

23. Banki będą udzielać kredytów dla indywidualnych gospodarstw rolnych na finansowanie nakładów mających na celu wzrost produkcji towarowej, uzależniając odpowiednio skalę kredytowania od wielkości angażowania środków własnych przez rolników.

24. Banki rozszerzą skalę kredytowania zakupów ratalnych dla umożliwienia nabywania przez ludność określonych towarów, których podaż przewyższa popyt. Kontynuowane będzie kredytowanie młodych małżeństw na dotychczasowych zasadach.

25. W odniesieniu do jednostek pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej banki prowadzić będą politykę kredytową wspierającą rozwój ich działalności, ukierunkowaną przede wszystkim na poprawę zaopatrzenia rynku i produkcję eksportową.

26. Banki będą aktywnie działać na rzecz zwiększenia długoterminowych wkładów oszczędnościowych ludności. Popierany będzie również dalszy, skorelowany z technicznymi możliwościami, rozwój obrotu bezgotówkowego w drodze upowszechniania rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych.

V. Polityka kursowo-walutowa

27. Narodowy Bank Polski zapewni aktywniejsze oddziaływanie polityki kursowej na wzrost eksportu i racjonalizację importu. Wdrożony zostanie system bieżącego dostosowywania kursu złotego do walut obcych, uwzględniający kształtowanie się relacji cen wewnętrznych do cen na rynkach zagranicznych.

28. Banki prowadzić będą aktywną politykę walutową, w tym zwłaszcza w kierunku dalszego rozwoju i zwiększania wkładów na rachunkach walutowych ludności.